

Крім цього, з позиції раціональності сільськогосподарського землекористування позитивним видається запровадження в Концепції розвитку земельних відносин в Україні на 2008-2015 роки [10] заходів щодо посилення охорони земель та забезпечення екологоорієнтованого використання земельних ресурсів шляхом: забезпечення впровадження новітніх екологічно збалансованих технологій ведення сільського господарства; стимулювання введення ґрунтозахисних технологій обробітку ґрунтів та вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов конкретних регіонів; збільшення частки сільськогосподарських угідь екстенсивного використання (сіножатей, пасовищ) відповідно до науково обґрунтованих показників, які розроблятимуться з урахуванням регіональних та місцевих особливостей тощо.

Відтак, вимога раціонального використання земель сільськогосподарського призначення потребує законодавчого закріплення науково-обґрунтованого використання угідь. Отже, особливістю правової охорони земель сільськогосподарського призначення є забезпечення раціональності землекористування.

Варто зауважити, що нами виокремлено деякі особливості правової охорони земель сільськогосподарського призначення. Чинне законодавство та положення правової доктрини дозволяють визначити також й інші особливості правової охорони земель сільськогосподарського призначення, які можуть біти підґрунтям для подальших досліджень.

Таким чином, викладене вище надає можливість зробити висновок про те, що правова охорона земель сільськогосподарського призначення має певні особливості, а саме: запровадження в законодавстві посиленої охорони ґрунтів як структурної характеристики земель сільськогосподарського призначення; запровадження системи спеціальних заходів щодо охорони як кількісного так і якісного стану земель; забезпечення раціональності землекористування.

Література

1. Земельний кодекс України : Закон України від 25 жовтня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. - № 3-4. – Ст. 27.
2. Мірошніченко А.М. Земельне право України : [навч. посіб.]. – К. : Інститут законодавства Верховної Ради України, 2007. – 432 с.
3. Екологічне право : Особлива частина : підруч. [для студ. юрид. вузів і фак.] : Повний акад. курс / [за ред. акад. АПрН В.І. Андрейцева]. – К. : Істина, 2001. – 544 с.
4. Гавриш Н.С. Правова охорона ґрунтів в Україні : [монографія]. – Одеса: ОНЮА, 2008. – 228 с.
5. Про охорону земель : Закон України від 19 червня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 39. – Ст. 349.
6. Рациональное природопользование и охрана природы в СССР / [под ред. Н.А. Гвоздицкого]. – М. : Изд-во Московского ун-та, 1989. – 207 с.
7. Землі сільськогосподарського призначення : права громадян України : [наук.-навч. посіб. / за ред. Н.І. Титової]. – Львів : ПАІС, 2005. – 368 с.
8. Добряк Д.С., Осипчук С.О., Погурельський С.П. Проблеми екологізації землекористування // Землевпорядкування. – 2001. – № 2. – С. 34.
9. Малолеткова О. За валом не забути про селекцію // Урядовий кур'єр. – 2008. – 3 липня. – С. 7.
10. Проект Концепції розвитку земельних відносин в Україні на 2008-2015 роки // <http://www.minagro.kiev.ua>.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Романець Р.В.

Науковий керівник: к.с-г.н., доцент Фішук Н.Ю.

У статті йдеться про значення зовнішньоекономічної діяльності для економіки України. Розглянуто обсяги зовнішньоекономічного обороту Вінницької області, сальдо зовнішньоекономічної діяльності області та місце та роль Вінниччини у структурі зовнішньоекономічної діяльності України.

Постановка завдання. Мета даної статті розглянути та проаналізувати зовнішньоекономічну діяльність Вінницької області, охарактеризувати експортно імпортний потенціал Вінниччини та значення області у структурі ЗЕД України.

Вступ. Зовнішньоекономічна діяльність України має зростаючу тенденцію, що видно із збільшення обсягу зовнішньоекономічного обороту на 668,7 млн.дол.США за останні 8 років. Вінницька область займає 18 місце з експорту і 20 з імпорту серед регіонів України. Незважаючи на низькі показники, область має високий потенціал особливо у аграрному секторі економіки.

Викладення матеріалу. Зовнішньоекономічна діяльність завжди була і залишається важливою складовою суспільного розвитку України, незважаючи на зміни в політичній ситуації, економічній кон'юктурі та правовому середовищі країни.

Роль зовнішньоекономічної діяльності посилюється з часу набуття незалежності українською державою, яка намагається зайняти гідне місце в міжнародних економічних інтеграційних процесах.

На даному етапі ЗЕД надається велике значення. Вона розглядається не тільки як складова частина господарської діяльності підприємства, але й як важливий фактор економічного росту, створення передумов більш інтенсивного розвитку інтеграційних процесів на мікрорівні. За період незалежності значно збільшилось число суб'єктів, що здійснюють ЗЕД (на початок 2008 року було зареєстровано 572 тис. суб'єктів ЗЕД). З 2000

року об'єм зовнішньоторгового обігу зріс майже в 4 рази і у 2008 році досягнув 143803,3 млн.дол.США, розширилася також географія зовнішньоекономічних зв'язків.

Проте в організації й управлінні ЗЕД в Україні залишається ще багато невирішених проблем. Структура зовнішньоторгового обігу, як і раніше, має переважно сировинний характер (у 2006 році зовнішньоторговельний оборот давальницької сировини становив 2002 млн.дол.), імпортуються переважно недорогочінні метали, мінеральні продукти та механічне обладнання. Все ще нерациональним являється імпорт, недостатньо ефективно функціонують СП з іноземним капіталом. Великої уваги вимагають і такі питання, як створення стабільної правової бази, сприятливого інвестиційного клімату, ефективної системи управління ЗЕД на рівні підприємства, підвищення якості експортної продукції і багато інших.

Отже, зовнішньоекономічна діяльність відіграє ключову роль в активізації економічних процесів зокрема таких, як інтеграційні процеси та глобалізація. Хоча ці процеси мають і негативні сторони - такі як знищення традицій, прірва між багатими і бідними, перенасиченість інформації та інші. Все ж розвиток світової економіки без них є неможливим, оскільки НТП не стоїть на місці, ресурсів з кожним роком меншає, а великі держави хочуть посилити свій економічний і політичний вплив на менш розвинуті.

Вінницька область, маючи сприятливі природно-кліматичні умови і багаті природні ресурси, спроможна забезпечити високоефективний розвиток та розширене відтворення усіх елементів економіки. Область має розвинуту промисловість, сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство, інвестиції та будівельну діяльність, транспорт і зв'язок, відпочинок і туризм.

Зовнішньоторговельні операції Вінницької області здійснюються більш як з 90 країнами світу. Основними ринками збуту для вінницьких товарів залишаються Росія, Німеччина, Бельгія, Італія, Іспанія, Польща, Словачія, Австрія та інші.

Обсяги експорту товарів з області за 2008р. становили 482,8 млн. дол. США, обсяги імпорту склали 417,8 млн. дол. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 65 млн. дол.

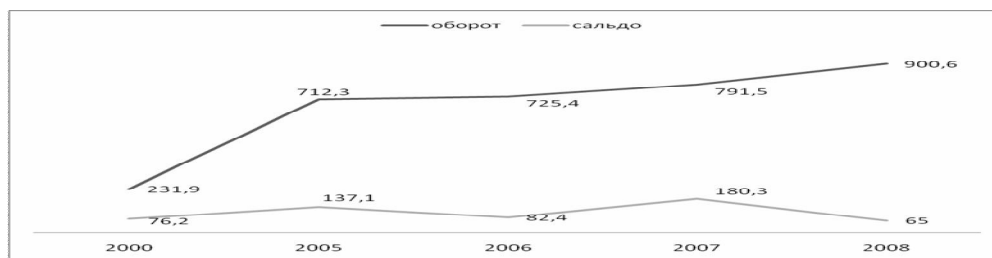

Рис. 1. Динаміка зовнішньоторгівельного обороту та сальдо Вінниччини

З рис. 1 видно, що зовнішньоторгівельний оборот Вінницької області має динаміку зростання. Сальдо зовнішньої торгівлі за період 2000-2008р. є позитивним.

Ліва частка експорту товарів області припадає на країни СНД (55%), а саме Російська Федерація, Білорусь, Грузія, Казахстан та ін. На другому місці країни Європи (38%): Німеччина, Польща, Австрія, Бельгія, Литва, Латвія. Третє місце займає Африка далі Америка, Австралія та Океанія.

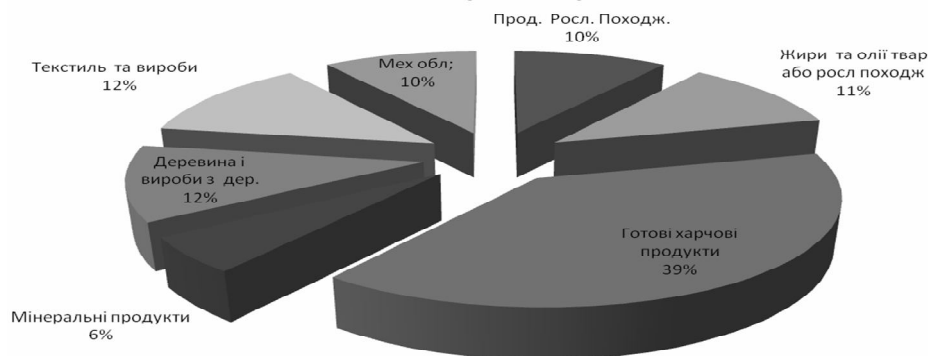

Рис. 2. Товарна структура експорту за 2008 рік

З рис. 2 видно, що основу товарної структури зовнішньої торгівлі товарами складають готові харчові продукти (39%), текстиль та вироби з текстилю (12%), деревина і вироби з деревини (12%), жири та олій тваринного або рослинного походження (11%), механічне обладнання (10%), продукти рослинного походження (10%) та мінеральні продукти (6%).

Серед регіонів області найбільші обсяги експорту товарів припадали на міста Вінницю (42,6% загального обсягу експорту), Хмільник (1,7%) та Могилів-Подільський (1,6%) і Немирівський (23,7%), Вінницький (9,7%), Калинівський (5,3%) та Барський (3,1%) райони. Вагомі відвантаження готової продукції,

виготовленої з давальницької сировини, до різних країн світу належать суб'єктам господарювання міст Вінниці, Хмільника та Козятина і Калинівського, Тульчинського, Барського, Бершадського та Гайсинського районів.

Найбільші імпортні надходження здійснювались у м. Вінницю (64,5%) і Вінницький (14,1%), Калинівський (3,5%), Тиврівський (3,3%), Барський (2,3%), Немирівський (2,2%), Бершадський (2,1%) та Крижопільський (1,8%) райони. Водночас, найбільше користуються іноземною давальницькою сировиною суб'єкти підприємницької діяльності міст Вінниці, Хмільника і Козятина та Калинівського, Тульчинського, Барського, Бершадського та Гайсинського районів.

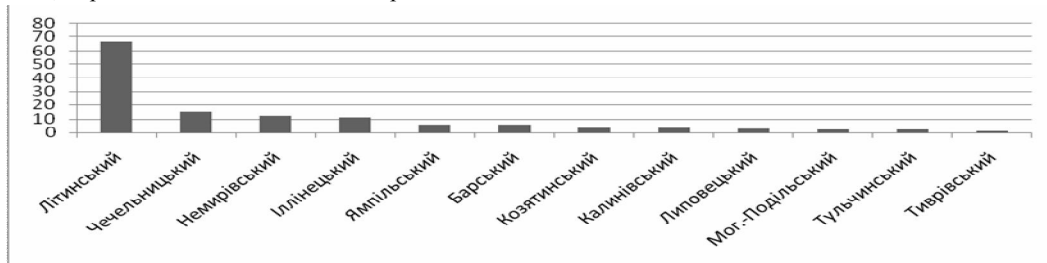

Рис. 3. Коефіцієнт покриття експортом імпорту по районах області

Як бачимо, з рис.3 найбільший коефіцієнт покриття по районах Вінницької області має Літинський район - 66,97. Серед міст найбільший коефіцієнт покриття має місто Могилів Подільський. Середній коефіцієнт покриття експортом імпорту по області – 11.

Найбільша частка імпорту товарів припадає на Європейські (68%) країни, далі СНД, Азію та інші.

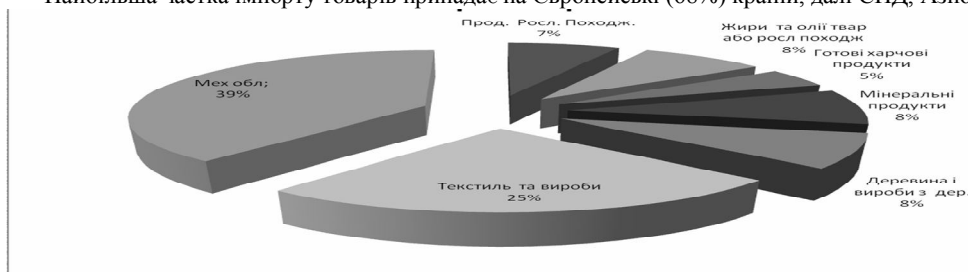

Рис. 4. Товарна структура імпорту товарів за 2008 рік

У структурі експорту товарів за регіонами Вінницька область зайняла 18 місце (449 млн.дол. США) серед 25 регіонів України. Усім добре відомі торгові марки «Немиров», «Караван», «Рошен». Вінницька область в великій кількості експортує зерно продовольче і фуражне, м'ясо і м'ясопродукти, продукти харчування, спирт етиловий харчовий, машини і механізми, будівельні і дорожньо-будівельні матеріали та інше. 60% експорту товарів України здійснюють Донецька, Дніпропетровська, Луганська та Запорізька області.

В структурі імпорту товарів за регіонами України на січень-листопад 2008 року Вінниччина посідає 20 місце (389,1 млн.дол.). З продукції АПК на Вінниччину було імпортовано м'ясо свиней, м'яса і субпродуктів домашньої птиці, насіння соняшнику та ін.

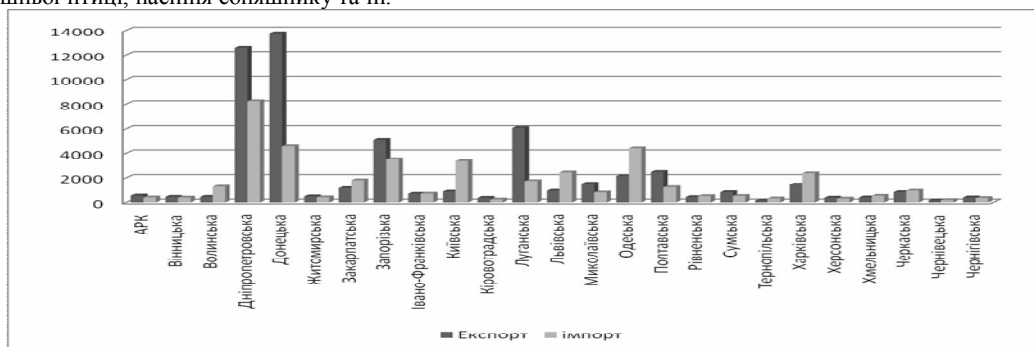

Рис. 5. Структура експорту-імпорту товарів за регіонами України на січень-листопад 2008 року

Вінницька область має позитивне сальдо у структурі експорту-імпорту товарів - більше 60 млн.дол. США.

Про позитивне сальдо в структурі експорту-імпорту товарів свідчить також коефіцієнт покриття експортом імпорту, який дорівнює 1,14, це більше ніж у Волинській, Закарпатській, Київській, Львівській, Хмельницькій, Черкаській та інших областях, які мають негативне сальдо. Середній коефіцієнт покриття експортом імпорту дорівнює 1,2.

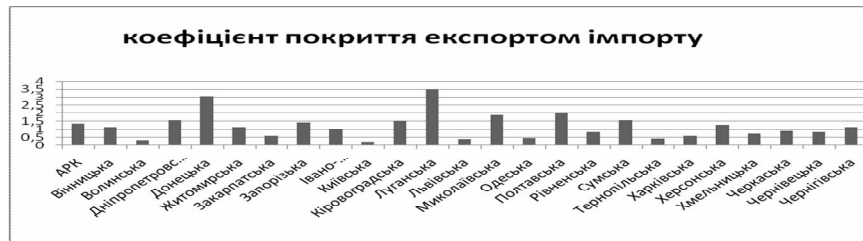

Рис. 5. Коефіцієнт покриття експортом імпорту по регіонах України

Вінницька область займає не найкраще місце у зовнішньоекономічній діяльності України, проте вона має високий потенціал розвитку економіки, особливо АПК.

Висновки. Зовнішньоекономічна діяльність Вінницької області має позитивне сальдо, що характеризує стабільність розвитку економіки області. Зовнішньоторговельний оборот Вінниччини має зростаючу тенденцію і у 2008 році досягнув найвищої точки – 900,6 млн. дол. США. Виходячи з цього Вінницька область має коефіцієнт покриття експортом імпорту – 1,14, це майже середній показник по Україні.

Отже, можна зробити висновок, що Вінницька область займає важливе місце у сфері ЗЕД України, але також вона потребує залучення інвестицій, як внутрішніх так і зовнішніх для покращення ситуації, особливо в аграрному секторі.

Література

1. <http://www.vous.vin.ua>
2. <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К.: Знання-Прес, 2002. - 384 с.
4. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Ржепішевський К.І. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: Навчальний посібник. — Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. — 676 с.
5. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. бник/Під заг. ред. А. І. Кредісова/Пер. з рос. Н. Кіт, К. Сера-І. - К., 2000. - 448 с.
6. Щербина, О.В. Структурні зрушення в зовнішній торгівлі товарами України з країнами СНД/ О.В.Щербина //Формування ринкових відносин в Україні. - 2003. - № 2. - С. 38-45.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЛОГІСТИКИ З ОСНОВНИМИ ФУНКЦІЯМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Гарак О.М.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Лозовський О.М.

Аналізуються тенденції врахування тісного зв'язку концепції логістики із активною ринковою стратегією підприємства, визначаються місце логістичного менеджменту в загальній структурі управління підприємством і областей взаємодії з іншими сферами менеджменту.

Постановка проблеми. Логістика інтегрує і покращує взаємодію між забезпеченням, виробництвом, маркетингом, дистрибуцією і організацією продажу. Через перетворення маркетингової інформації логістика впливає на виробництво і оптимізує виробничо-технологічний цикл, характеристики продукту. Логістика забезпечує координацію об'ємів закупівлі матеріальних ресурсів та виробництва готової продукції із прогнозованим маркетингом об'ємом продажів. Логістика зменшує протиріччя між маркетингом, виробництвом, фінансами. Вона сприяє оптимізації функціональних внутрішньо-фірмових рішень. Логістика взаємопов'язана не тільки з внутрішньо-фірмовим зовнішнім середовищем, але і з макроекономічним зовнішнім середовищем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У період ринкового реформування української економіки використання принципів та інструментарію логістики для розв'язання проблем аналізу процесів керівництва господарством в Україні є об'єктивною необхідністю. Вкрай необхідним є вивчення методологічних і концептуальних основ логістики, передових вітчизняних і зарубіжних досліджень з окремих сфер логістики, досвіду практичного застосування логістичного підходу до загальної організації роботи підприємства. Вагомий внесок у вирішення цих питань зробили вітчизняні вчені Є.В.Крикавський, Н.І. Чухрай, М.А. Окландер, Ю.В. Пономарьова, А.Г. Кальченко,

О.О. Бакаєв та зарубіжні Д.Дж. Бауерсокс, М. Крістофер, М. Портер, Рассел Л. Акофф та інші.

Цілі роботи. Зважаючи на актуальність теми дослідження нами була поставлена ціль сформулювати та проаналізувати взаємозв'язок логістики з основними функціями управління підприємством, ґрунтуючись на оцінці сучасних тенденцій логістичного менеджменту.

Виклад основного матеріалу. Аналіз впливу факторів зовнішнього середовища на логістику допомагає краще зрозуміти її місце на підприємстві.

В управлінні організація (підприємство) розглядається, як відкрита система, тісно пов'язана з